

31989L0618

1989.12.7.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 357/31

**A TANÁCS 89/618/Euratom IRÁNYELVE
(1989. november 27.)**

**a lakosságnak a radiológiai veszélyhelyzet esetén alkalmazandó egészségvédelmi intézkedésekről és a
védekezés során irányadó magatartási szabályokról történő tájékoztatásáról**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 31. cikkére,

tekintettel a Bizottságnak a cikk meghatározása szerint a Tudományos és Műszaki Bizottság által a tagállamok tudományos szakértői közül kijelölt személyek csoportjával folytatott konzultációt követően benyújtott javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel a Szerződés 2. cikkének b) pontja meghatározza, hogy a Közösségnek egységes biztonsági előírásokat kell létrehoznia a munkavállalók és a lakosság egészségének védelme érdekében;

mivel 1959. február 2-án a Tanács elfogadta a legutóbb a 80/836/Euratom ⁽³⁾ és a 84/467/Euratom ⁽⁴⁾ irányelvvel módosított, a munkavállalók és a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásokból származó veszélyekkel szembeni védelmét szolgáló alapvető előírások megállapításáról szóló irányelveket ⁽⁵⁾;

mivel a 80/836/Euratom irányelv 24. cikke alapján minden tagállamnak biztosítania kell, hogy a sugárzásnak kitett munkavállalók megfelelő sugárvédelmi tájékoztatást kapjanak;

mivel az említett irányelv 45. cikkének (4) bekezdése alapján bal-eset esetére minden tagállamnak meg kell határozni a beavatkozás mértékét, a hatáskörrel rendelkező hatóságok által meghozandó intézkedéseket, és a lakosság egészségének védelmére és annak fenntartására tett intézkedésekhez szükséges személyi és felszerelésre vonatkozó feltételeket;

mivel közösségi szinten ki kell egészíteni a nyilvánosság számára hozzáférhető tájékoztatást azokon területeken felül, amelyek már az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi

irányelv ⁽⁶⁾ 6. cikke (2) bekezdésének, és a legutóbb a 88/610/EGK irányelvvel ⁽⁷⁾ módosított, az egyes ipari tevékenységekkel összefüggő súlyos balesetek kockázatairól szóló, 1982. június 24-i 82/501/EGK tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ 8. cikke (1) bekezdésének alkalmazási körébe tartoznak;

mivel minden tagállam aláírta a Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnek (NAÜ) a nukleáris balesetekről adandó gyors értesítésről szóló egyezményét;

mivel a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcserére vonatkozó közösségi szabályozásról szóló, 1987. december 14-i 87/600/Euratom tanácsi határozat ⁽⁹⁾ megköveteli, hogy az a tagállam, amely akár a radioaktivitás abnormálisan magas környezeti szintje miatt, akár radioaktív anyag jelentős kibocsátásával, vagy annak kockázatával járó balesetet követően a lakosság védelmére szükségintézkedéseket határoz el, értesítse a Bizottságot és az érintett, vagy esetleg érintett tagállamokat a meghozott vagy tervezett védintézkedésekről, bármilyen meghozott vagy tervezett intézkedésről, és a lakosság tájékoztatására meghozott vagy tervezett bármilyen intézkedésről;

mivel néhány tagállam már nukleáris balesetek esetére szóló tájékoztatási, koordinációs és kölcsönös segítségnyújtási kétoldalú egyezményt kötött;

mivel egy tagállam nukleáris létesítményében bekövetkezett baleset esetén az érintett lakosságot megfelelő, a meghozott vagy tervezett szükségintézkedések hatékonyságát valószínűsíthetően növelő magatartásra kell ösztönözni;

mivel a lakosság radiológiai veszélyhelyzet által valószínűleg érintett csoportjainak ezért előzetesen megfelelő és folyamatos tájékoztatást kell adni a rájuk vonatkozó tervezett egészségvédelmi intézkedésekről és a radiológiai veszélyhelyzetben általuk tanúsítandó magatartásról; mivel a lakosság e csoportjainak a tájékoztatása érdekében meghatározott közös alapelveket és különleges rendelkezéseket közösségi szinten kell kidolgozni;

mivel a lakosság valós radiológiai veszélyhelyzet által ténylegesen érintett csoportjai tájékoztatására közös alapelveket és különleges rendelkezéseket kell kidolgozni;

⁽¹⁾ HL C 158., 1989.6.26., 403. o.

⁽²⁾ HL C 337., 1988.12.31., 67. o.

⁽³⁾ HL L 246., 1980.9.17., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 265., 1984.10. 5., 4. o.

⁽⁵⁾ HL 11. szám, 1959.2.20., 221/59. o.

⁽⁶⁾ HL L 175., 1985.7.5., 40. o.

⁽⁷⁾ HL L 336., 1988.12.7., 14. o.

⁽⁸⁾ HL L 230., 1982.8.5., 1. o.

⁽⁹⁾ HL L 371., 1987.12.30., 76. o.

mivel a biztosított tájékoztatás során figyelembe kell venni a határterületeken élő lakosságot is;

mivel erőfeszítéseket kell tenni a radiológiai veszélyhelyzet esetén a lakosság tájékoztatására vonatkozó, már hatályos nemzeti szintű intézkedések és gyakorlat megerősítésére,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. CÍM

Célok és fogalommeghatározások

1. cikk

Az irányelv közösségi szinten közös célokat kíván meghatározni a lakosság tájékoztatására vonatkozó intézkedések és eljárások tekintetében, a radiológiai veszélyhelyzet esetén biztosított segítségvédelem javítására.

2. cikk

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a radiológiai veszélyhelyzet bármely olyan helyzet, amely:

1. a következők után áll elő:

- a) egy tagállam területén, a (2) bekezdésben említett létesítményeket vagy tevékenységeket érintő, radioaktív anyag jelentős kibocsátásával, vagy annak kockázatával járó baleset; vagy
- b) a tagállam saját területén, vagy azon kívül a tagállamban a közegészségre ártalmas, abnormális szintű radioaktivitás kimutatása; vagy
- c) az a) pontban részletezettől eltérő, a (2) bekezdésben említett létesítményeket vagy tevékenységeket érintő, radioaktív anyag jelentős kibocsátásával, vagy annak kockázatával járó baleset; vagy
- d) más, radioaktív anyag jelentős kibocsátásával, vagy annak kockázatával járó baleset;

2. az (1) bekezdés a) és c) pontjában említett létesítményeknek és tevékenységeknek tulajdonítható, vagyis a következőknek:

- a) bármely atomreaktor, akárhol található;
- b) bármely egyéb nukleáris üzemanyag-ciklusú létesítmény;
- c) bármely, radioaktív hulladék kezelésével foglalkozó létesítmény;
- d) a nukleáris üzemanyag vagy radioaktív hulladék szállítása és tárolása;

e) a radioizotópok előállítása, használata, tárolása, ártalmatlanítása és szállítása mezőgazdasági, ipari, orvosi és ezekhez kapcsolódó tudományos és kutatási célokból; és

f) radioizotópok energiatermelésre való felhasználása úrhajókban.

3. cikk

Az irányelv alkalmazásában a „radioaktív anyag jelentős kibocsátása” és a „lakosság egészségére valószínűleg ártalmas, abnormális szintű radioaktivitás” olyan helyzet, amely eredményeképpen a lakosság tagjai a sugárvédelemre vonatkozó alapvető közösségi biztonsági előírások megállapításáról szóló irányelvekben ⁽¹⁾ előírt határértékeket meghaladó dózissal vannak kitéve.

4. cikk

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

a) radiológiai veszélyhelyzetben valószínűleg érintett lakosság:

a lakosság bármely csoportja, amelyre vonatkozóan a tagállamok radiológiai veszélyhelyzet esetére beavatkozási terveket dolgoztak ki;

b) radiológiai veszélyhelyzetben ténylegesen érintett lakosság:

a lakosság bármely csoportja, amelyre vonatkozóan radiológiai veszélyhelyzet bekövetkezése esetén azonnal különleges védintézkedéseket hoznak;

II. CÍM

Előzetes tájékoztatás

5. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a radiológiai veszélyhelyzetben valószínűleg érintett lakosság tájékoztatást kapjon a rá vonatkozó egészségvédelmi intézkedésekről, és az ilyen veszélyhelyzetben tanúsítandó magatartásról.

(2) A nyújtott tájékoztatás legalább az I. mellékletben felsoroltakat tartalmazza.

(3) Ezt a tájékoztatást az (1) bekezdésben említett lakossággal kérelem nélkül közölni kell.

(4) A tagállamok rendszeres időközönként, illetve akkor, ha a leírt intézkedésekben jelentős változások történnek, naprakésszé teszik és közreadják az információt. Az információ állandóan a lakosság rendelkezésére áll.

⁽¹⁾ Ld. különösen a 80/836/Euratom irányelv 12. cikkét.

III. CÍM

Tájékoztatás radiológiai veszélyhelyzet esetén

6. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a radiológiai veszélyhelyzet bekövetkezésekor a ténylegesen érintett lakosság haladéktalanul tájékoztatást kapjon a veszélyhelyzettel kapcsolatos tényekről, a követendő magatartási szabályokról, és az adott esetben megfelelő, rá vonatkozó egészségvédelmi intézkedésekről.

(2) A nyújtott tájékoztatás a radiológiai veszélyhelyzet típusának megfelelően tartalmazza a II. mellékletben foglalt pontokat.

IV. CÍM

Tájékoztatás a radiológiai veszélyhelyzet esetén a segítségnyújtás megszervezésében várhatóan részt vevő személyek számára

7. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy bármely személy, aki nem tartozik a 2. cikk 2. pontjában meghatározott létesítmény személyzetéhez, illetve nem foglalkozik az ott meghatározott tevékenységgel, de aki radiológiai veszélyhelyzet esetén részt vesz a segítségnyújtás megszervezésében, megfelelő és rendszeresen naprakésszé tett tájékoztatást kapjon az általa végzendő beavatkozás egészségi vonatkozásairól, és az ilyen esetben megteendő óvintézkedésekről; ennek a tájékoztatásnak számításba kell vennie a radiológiai veszélyhelyzet lehetséges mértékét.

(2) Ezt a tájékoztatást radiológiai veszélyhelyzet bekövetkezésekor azonnal, megfelelő módon kell megadni, a különleges körülményeket figyelembe véve.

V. CÍM

Végrehajtási eljárások

8. cikk

Az 5., 6. és 7. cikkben említett tájékoztatásnak a cikkeken említett intézkedések végrehajtásáért felelős hatóságokra is ki kell terjednie.

9. cikk

Az 5., 6. és 7. cikkben említett tájékoztatás adására vonatkozó eljárásokat és a tájékoztatás címzettjeit (természetes és jogi személyek) az egyes tagállamok határozzák meg.

10. cikk

(1) Az 5. cikkben említett információról értesítik Bizottságot, annak kérésére, a tagállamok arra vonatkozó jogainak sérelme nélkül, hogy ezt az információt a többi államnak megadják.

(2) A 6. cikk alapján egy tagállam által közzétett információról tájékoztatni kell a Bizottságot és az érintett vagy várhatóan érintett tagállamokat.

(3) A 7. cikkben említett információra tekintettel, a radiológiai veszélyhelyzetre vonatkozó adatokról a Bizottságot, kérésére a lehető leghamarabb és legmesszemenőbb mértékben értesíteni kell.

VI. CÍM

Záró rendelkezések

11. cikk

Ez az irányelv nem érinti a tagállamok jogát arra, hogy az irányelv által megkövetelt tájékoztatáson túlmenő információk biztosítására vonatkozó intézkedéseket alkalmazzanak és fogadjanak el.

12. cikk

A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az elfogadását követő 24 hónapon belül megfeleljenek. Erről és bármely módosításról haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

13. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1989. november 27-én.

a Tanács részéről

az elnök

R. DUMAS

I MELLÉKLET

Az 5. cikkben említett előzetes tájékoztatás

1. Alapvető tények a radioaktivitásról és az emberekre és környezetre gyakorolt hatásáról.
 2. Az adott radiológiai veszélyhelyzetek különböző típusai és következményük a lakosságra és környezetre.
 3. A radiológiai veszélyhelyzet esetén a lakosság figyelmeztetésére, védelmére és mentésére irányuló szükségintézkedések.
 4. Radiológiai veszélyhelyzet esetén a lakosságra irányadó magatartási szabályokra vonatkozó információ.
-

II. MELLÉKLET

A 6. cikkben említett információ radiológiai veszélyhelyzet esetén

1. Az előzőleg a tagállamokban kidolgozott beavatkozási tervek alapján a radiológiai veszélyhelyzetben ténylegesen érintett lakosság gyorsan és rendszeresen részesül a következőkben:
 - a) tájékoztatás a bekövetkezett veszélyhelyzet típusáról és, amennyiben lehetséges, jellemzőiről (pl. eredete, kiterjedtsége és előre látható változása);
 - b) védekezésre vonatkozó tanács, amely a veszélyhelyzet típusától függően:
 - érintheti a következőket: egyes, valószínűleg szennyezett élelmiszerek fogyasztásának korlátozása, egyszerű higiéniai és fertőtlenítési szabályok, ajánlás az épületekben való tartózkodásra, védekezési anyagok szétosztása és használata, evakuációs intézkedések,
 - kiegészülhet a lakosság meghatározott csoportjai számára szóló különleges figyelmeztetéssel;
 - c) az illetékes hatóságok együttműködési felhívását és utasításait tartalmazó közlemények.
 2. Amennyiben a veszélyhelyzetet előzetes riasztási fázis előzi meg, a radiológiai veszélyhelyzet által valószínűleg érintett lakosság már ebben a fázisban tájékoztatást és tanácsokat kap, mint például:
 - felhívás a rádió vagy a televízió bekapcsolására;
 - előkészítő tanácsok különleges közösségi feladatokat ellátó szervezetek számára;
 - ajánlások különösen érintett foglalkozási csoportok számára.
 3. Ezt a tájékoztatást és tanácsot ki kell egészíteni a radioaktivitásra és annak az emberekre és környezetre gyakorolt hatására vonatkozó alapvető tényekkel, amennyiben azt az idő engedi.
-